

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Warszawa, dnia 27 lipca 2015 r.

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY

**Aleja Jana Christiana Szucha 12 A
00 – 918 Warszawa**

wpl.
dnia

27. 07. 2015

Wnioskodawca:

Grupa Posłów na Sejm VII Kadencji
według załączonej listy
reprezentowanych przez Pana
posła Marka Asta

Uczestnicy:

1. Sejm RP – organ, który
uchwalił zaskarżoną ustawę.
2. Prokurator Generalny

W N I O S E K

o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisów art. 145 § 3, art. 145a, art. 188 i art. 193 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn.zm.) wprowadzonych odpowiednio przepisem art. 1 pkt 37, pkt 38, pkt 55 oraz pkt 56 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 658).

I. Na podstawie przepisów art. 188 pkt 1 w zw. z przepisem art. 191 ust. 1 pkt 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm).

wnosimy o stwierdzenie niezgodności następujących przepisów:

A/ art. 145 § 3 i art. 145a - ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.) w brzmieniu nadanym przepisem art. 1 pkt 37 i pkt 38 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (*przedmiot zaskarżenia*);

B/ art. 188 i art. 193 - ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r., poz. 270 z późn. zm.) w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 55 i pkt 56 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (*przedmiot zaskarżenia*),

z przepisami art. 10 i art. 184 Konstytucji RP (*wzorzec kontroli konstytucyjności*)

- w zakresie w jakim przedstawione przepisy art. 145 § 3, art. 145a, art. 188, art. 193 Ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 37, pkt 38, pkt 55, pkt 56 - ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, naruszają zagwarantowaną ustrojowo równowagę władzy wykonawczej z władzą sądowniczą, poprzez powstałą na podstawie powyższych przepisów możliwość przekazania kompetencji oraz uprawnień przynależnych dotychczas wyłącznie organom administracji publicznej, wprost przedstawicielom władzy sądowniczej w postaci sądów administracyjnych, zwłaszcza odnośnie do zadecydowania przez ten rodzaj sądów o umorzeniu postępowania administracyjnego, co natenczas było w wyłącznej gestii organu administracji publicznej prowadzącego postępowanie administracyjne.

II. W przypadku, w którym przyporządkowanie problemów konstytucyjnych przedstawionych we wniosku do określonych jednostek redakcyjnych budziłoby wątpliwości, wnosimy o zastosowanie zasady *falsa demonstratio non nocet*.

III. Jako naszego przedstawiciela w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym wyznaczamy Pana posła Marka Asta.

UZASADNIENIE

I. Uwagi ogólne:

I.1 Sejm RP w dniu 9 kwietnia 2015r., uchwalił Ustawę o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przez sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2015 r. poz. 658). W przedstawionym akcie prawnym przeprowadzono zmiany ustawy w obecnej postaci m.in.

a) przepisu art. 145 Ustawy - prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej PPSA) poprzez:

- *po pierwsze*: dodanie w tym art. 145 PPSA paragrafu § 3;

- *po drugie*: dodanie po przepisie art. 145 PPSA nowej jednostki redakcyjnej w postaci przepisu art. 145a (*vide*: art. 1 pkt 37 i pkt 38 - ustawy nowelizującej przepisy PPSA z dnia 9 kwietnia 2015r.).

b) zmianę treści przepisu art. 188 i art. 193 PPSA, które otrzymały nowe brzmienie (*vide*: art. 1 pkt 55 i pkt 56 – ustawy nowelizującej PPSA z dnia 9 kwietnia 2015r.).

I.2 W kontekście powyższego wprowadzone zmiany przybrały następującą konkretną już postać:

- w pierwszej kolejności, w brzemieniu nowelizacyjnym przepis art. 145 PPSA, otrzymał kolejny § 3 o treści:

„§ 3. W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1 i 2, sąd stwierdzając podstawę do umorzenia postępowania administracyjnego, umarza jednocześnie to postępowanie”

- w drugiej kolejności, po przepisie art. 145 PPSA dodano nową jednostkę w postaci art. 145a o treści:

„Art. 145a. § 1. W przypadku, o którym mowa w art. 145 § 1 pkt 1 lit. a lub pkt 2, jeżeli jest to uzasadnione okolicznościami sprawy, sąd zobowiązuje organ do wydania w określonym terminie decyzji lub postanowienia wskazując sposób załatwienia sprawy lub jej rozstrzygnięcie, chyba że rozstrzygnięcie pozostawiono uznaniu organu.

§ 2. O wydaniu decyzji lub postanowienia, o których mowa w § 1, właściwy organ zawiadamia sąd w terminie siedmiu dni od dnia ich wydania. W przypadku niezawiadomienia sądu, może on orzec o wymierzeniu organowi grzywny w wysokości określonej w art. 154 § 6. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

§ 3. W przypadku niewydania decyzji lub postanowienia, o których mowa w § 1, w określonym przez sąd terminie, strona może wnieść skargę, żądając wydania orzeczenia stwierdzającego istnienie albo nieistnienie uprawnienia lub obowiązku. Sąd wyda orzeczenie w tym przedmiocie, jeżeli pozwalają na to okoliczności sprawy. W wyniku rozpoznania skargi sąd stwierdza czy niewydanie decyzji lub postanowienia miało miejsce z rażącem naruszeniem prawa i może ponadto z urzędu albo na wniosek strony wymierzyć organowi grzywnę w wysokości określonej w art. 154 § 6 lub przyznać od organu na rzecz skarżącego sumę pieniężną do wysokości połowy kwoty określonej w art. 154 § 6.”

- w trzeciej kolejności, przepis art. 188 PPSA otrzymał nowe następujące brzmienie:

„Art. 188. Naczelny Sąd Administracyjny w razie uwzględnienia skargi kasacyjnej, uchylając zaskarżone orzeczenie, rozpoznaje skargę, jeżeli uzna, że istota sprawy jest dostatecznie wyjaśniona”.

- w czwartej kolejności przepis art. 193 PPSA otrzymała nowe następujące brzmienie:

„Art. 193. Jeżeli nie ma szczególnych przepisów postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym, z tym że Naczelny Sąd Administracyjny uzasadnia z urzędu wyroki i postanowienia w terminie trzydziestu dni. Uzasadnienie wyroku oddalającego skargę kasacyjną zawiera ocenę zarzutów skargi kasacyjnej”.

II. Zarzut naruszenia przepisu art. 10 Konstytucji RP.

II.1. Wprowadzone w ustawie z dnia 9 kwietnia 2015r. - o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi przepisy- z uwagi na ich merytoryczne znaczenie - wyzwalają konieczność sprawdzenia ich prawidłowości pod względem zgodności tych zaskarżonych przepisów z postanowieniami Konstytucji RP.

Istnieje silne argumentacyjnie przekonanie, że wprowadzone zmiany niestety naruszają istotę uniwersalnego paradygmatu demokratycznego państwa prawa w postaci m.in. zasady podziału i równoważenia się władzy w demokratycznym państwie. Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – w określonym obszarze zaskarżenia - tworzą niebezpieczny precedens niedopuszczalnego przesunięcia wyłącznych uprawnień oraz kompetencji organu administracji publicznej na władzę sądowniczą.

Tymczasem wskazywana jako oczywiste pryncypium zasada podziału władz została wprowadzona w Polsce już do Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r., a także była respektowana w tzw. Małej Konstytucji z 1992 r., oraz została utrzymana w Konstytucji RP z 1997 r.

Ważny jest tu przepis art. 10 § 1 obecnej Konstytucji RP, który stanowi, iż *ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej.*” Regulacja powyższa została doprecyzowana treścią art. 10 § 2 Konstytucji RP, na podstawie którego określono, że władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, wykonawczą powierza się Prezydentowi RP i rządowi, natomiast sądowniczą przekazuje się sądom i trybunałom.

Wprawdzie Konstytucja RP nie zawiera definicji ani elementów wedle których ewentualnie określić można by było czym jest władza wykonawcza, sądownicza i ustawodawcza, to jednak przepisy Konstytucji RP wskazują na konkretne organy, które powołane są do realizowania, stosowania, wykonywania tych trzech wymienionych rodzajów władzy publicznej.

Rozwój zasady rozdziału władz, rozdziału kompetencji, dyrektyw pogłębiania procesu kontroli, czy powoływania nowych organów, doprowadził w konsekwencji do

określenia w dalszej części Konstytucji RP konkretnych już kompetencji, mechanizmów powoływania, organizacji czy funkcjonowania poszczególnych organów państwa.

Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z dnia 21 listopada 1994 r., sygn. akt K 6/94, wskazał, że „wymóg *„rozdzielenia”* władz oznacza *m.in.*, iż każdej z trzech władz powinny przypadać kompetencje materialne odpowiadające ich istocie, a co więcej - każda z trzech władz powinna zachować pewne minimum wyłączności kompetencyjnej stanowiącej o zachowaniu tej istoty”.

II.2. Na podstawie zaskarżonych przepisów ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi zaobserwować można wyjątkowo nadmierne i niczym nieuzasadnione mieszanie bądź nawet łączenie kompetencji oddzielnie przypisanych przez ustawę zasadniczą poszczególnym władzom.

Oczywistym jest, że podzielone pod względem kompetencji władze zawsze będą na siebie oddziaływały, co ma zapewnić ich równowagę, jednakże niedopuszczalne jest przekazanie którejkolwiek z tych kompetencji należącej docelowo do konkretnej władzy, innej władzy publicznej, która specyfiką i właściwościami nie jest ani przygotowana na jej realizację ani nie jest odpowiednią instytucjonalnie dla przekazanej kompetencji. Nie wykluczone jest, że wówczas transpozycja określonego uprawnienia (kompetencji) do określonej władzy kosztem innego rodzaju władzy, po prostu zanadto wzmocni ten rodzaj władzy, może nawet tego dokonać kosztem gwarancji wolności obywateli.

Dokonany podział władz ma charakter nie tylko techniczny, ale przede wszystkim znaleźć w nim można ważną gwarancję wzajemnego hamowania i kontroli tych władz przez zgodne i klarowne rozdzielenie ich kompetencji. Zgodzić się należy ze stanowiskiem Trybunału konstytucyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 9 listopada 1993 r., sygn. akt K 11/93 że „*władze ustawodawcza, wykonawcza i sądownicza muszą być rozdzielone, a nadto, że musi panować między nimi równowaga oraz że muszą one ze sobą współpracować*”.

II.3. Przedstawione uwagi ściśle korespondują właśnie z krytykowanymi pod względem konstytucyjności powyżej wskazanymi i zaskarżonymi w *petitum* niniejszego wniosku przepisami nowelizacyjnej ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r., – o zmianie ustawy - prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Generalnie zarzut niekonstytucyjności w określonym w *petitum* obszarze sprowadza się, do wykazania naruszenia, przez wprowadzone zmiany, przepisu art. 10 Konstytucji RP, a precyzyjnie rzecz ujmując, do stwierdzenia braku zachowania wprowadzoną nowelizacją - równowagi kompetencyjnej pomiędzy określonymi organami. Stwierdzić można, że poprzez zmianę obecnego przepisu art. 145 PPSA odwieczny element demokratycznego ustroju państwa w postaci zasady podziału władzy – w tym przypadku - wykonawczej i sądowniczej został całkowicie zatarty. Wedle zamysłu nowelizacyjnego ustawodawca zmieniając art. 145 Ustawy – prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi poprzez dodanie § 3 oraz poprzez dodanie nowego art. 145 a, pozwolił na przekazanie sądom administracyjnym kompetencji do merytorycznego orzekania w sprawach administracyjnych właściwych tylko i wyłącznie organom administracji publicznej.

II.4. Zgodnie z przepisem art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej KPA) to właśnie organ administracji publicznej decyduje, że jeżeli postępowanie administracyjne z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości lub w części to tenże organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania (w zależności od sytuacji lub w części lub w całości).

Z treści nowelizacyjnego przepisu, który brzmi następująco „*W przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1 i 2, sąd stwierdzając podstawę do umorzenia postępowania administracyjnego, umarza jednocześnie to postępowanie*” wyraźnie widać nieuprawnione i niedopuszczalne przesunięcie kompetencji do umorzenia postępowania administracyjnego do gestii sądu administracyjnego.

Zauważyć przy tym trzeba, że zgodnie z powyżej wskazanym art. 104 KPA, kompetencja do ewentualnego umorzenia postępowania administracyjnego leży w gestii organu administracji publicznej, który z założenia, jest podmiotem merytorycznie zajmującym się danym postępowaniem, który zna specyfikę przedmiotu tego postępowaniu i który sam projektuje formę finalnego rozstrzygnięcia w prowadzonym przezeń postępowaniu.

Aktualny model sądownictwa administracyjnego, który przecież jest sądownictwem szczególnym w porównaniu do sądów powszechnych, skonstruowany jest w ten sposób, że rolą i zadaniem sądu administracyjnego nigdy nie jest podejmowanie merytorycznych rozstrzygnięć w przedmiocie postępowania administracyjnego. Sąd administracyjny jest

usytuowany we władzy sądowniczej jako organ kontrolny, ponieważ ten rodzaj sądu ma za zadanie skontrolować – zgodnie zresztą ze swoim ustawowym przeznaczeniem – działalność organów administracji publicznej. W efekcie sąd administracyjny nie może chociażby dlatego właśnie, że ma *stricte* kontrolne uprawnienia wobec organów administracji publicznej, podejmować decyzji na wskroś merytorycznych odnośnie do sposobu zakończenia postępowania administracyjnego. Natomiast nowelizacyjne brzmienie art. 145 § 3 oraz art. 145 a PPSA uprawnia sąd administracyjny do umorzenia postępowania, czym wchodzi ten sąd bezpośrednio w obszar zastrzeżony jedynie dla działalności organu administracji publicznej. Tym samym wprowadzone ustawą nowelizowaną zmiany poprzez dodanie w regulacji PPSA art. 145 § 3 i art. 145a § 1-3 mogą skutkować naruszeniem prezentowanej zasady równowagi i rozdziału władzy wykonawczej i sądowniczej sprawowanej odpowiednio przez organy administracji publicznej w trybie przepisów KPA, czy przepisów ordynacji podatkowej, bądź ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji a także – jak widać – przede wszystkim w postępowaniu sądowo – administracyjnym.

W istocie bowiem – na podstawie nowej treści przepisów art. 145 § 3 oraz art. 145 a PPSA, kontrola sądowa działalności administracji publicznej, przy powszechnym założeniu, że istotą kontroli jest porównywanie stanu rzeczywistego z postulowanym bez możliwości podejmowania bezpośrednio środków oddziaływania merytorycznego, przybierze charakter niedopuszczalnego bo merytorycznego rozstrzygnięcia przez sądy administracyjne spraw administracyjnych. Zwłaszcza w zakresie możliwości umorzenia postępowania administracyjnego, przybierze ona postać równie niedopuszczalnego bezpośredniego stosowania przepisów K.p.a.

II.5. W kontekście powyższych analiz słuszny wydaje się wniosek, że narzucenie organom administracji publicznej w orzeczeniach sądów administracyjnych konkretnych rodzajów rozstrzygnięć jak m.in. możliwość umorzenia postępowania administracyjnego przez sądy administracyjne zamiast dokonywania tego przez organ administracji publicznej prowadzący indywidualne postępowanie, skutkować będzie okolicznością, że w razie wadliwości orzeczeń sądowych odpowiedzialność, także materialną, za treść rozstrzygnięć ponosić będą organy administracji publicznej. Akty wydane przez organy administracji

publicznej w związku z wyrokiem sądu podlegać będą bowiem weryfikacji w trybach zwykłych i nadzwyczajnych postępowania administracyjnego.

II.6. Z powyżej przedstawionych względów należy wskazać, iż podniesiony zarzut niezgodności nowo brzmiących przepisów art. 145 § 3 PPSA oraz art. 145 a PPSA w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 37 oraz pkt 38 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z przepisem art. 10 Konstytucji RP, zdaje się być zasadny.

III. Zarzut naruszenia przepisu art. 184 Konstytucji RP.

III.1. Kolejny przepis wprowadzony ustawą z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, którego konstytucyjność budzi spore kontrowersje to przepis art. 188 i przepis art. 193 w następującym brzmieniu:

„Art. 188. Naczelny Sąd Administracyjny w razie uwzględnienia skargi kasacyjnej, uchylając zaskarżone orzeczenie, rozpoznaje skargę, jeżeli uzna, że istota sprawy jest dostatecznie wyjaśniona”

„Art. 193. Jeżeli nie ma szczególnych przepisów postępowania przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym, z tym że Naczelny Sąd Administracyjny uzasadnia z urzędu wyroki i postanowienia w terminie trzydziestu dni. Uzasadnienie wyroku oddalającego skargę kasacyjną zawiera ocenę zarzutów skargi kasacyjnej.”;

III.2. Zastrzeżenia, co do konstytucyjności powyższych przepisów wynikają z treści przepisu art. 184 Konstytucji RP, zgodnie z którym *„Naczelny Sąd Administracyjny oraz inne sądy administracyjne sprawują, w zakresie określonym w ustawie, kontrolę działalności administracji publicznej. Kontrola ta obejmuje również orzekanie o zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego i aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej.”.*

W myśl przepisu art. 1 § 1 i § 2 ustawy Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1647), *sądy administracyjne sprawują wymiar sprawiedliwości przez kontrolę działalności administracji publicznej oraz rozstrzyganie sporów kompetencyjnych i o właściwość między organami jednostek samorządu terytorialnego, samorządowymi kolegiami odwoławczymi i między tymi organami a organami administracji rządowej (§ 1); kontrola, o której mowa w § 1, sprawowana jest pod względem zgodności z prawem, jeżeli ustawy nie stanowią inaczej (§ 2).*

W kontekście treści ww. unormowań zarówno w doktrynie jak i orzecznictwie podnosi się, że art. 184 Konstytucji RP, dotyczący sądownictwa administracyjnego jest na tyle ogólnikowy, że w zasadzie trudno wyprowadzić z niego jakiegokolwiek konkretne rozwiązania, bo sprawy szczegółowe ustawodawca pozostawił do uregulowania ustawodawcy, co ten uczynił m.in. w ustawie - Prawo o ustroju sądów administracyjnych.

Jednak na podstawie treści art. 184 Konstytucji RP, można zasadnie stwierdzić, że skoro sądy administracyjne mają sprawować kontrolę działalności administracji publicznej, to nie powinny one merytorycznie rozstrzygać spraw administracyjnych, gdyż wówczas same wstąpiłyby w rolę organu administracji publicznej (tak między innymi wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 grudnia 2006 r., II OSK 91/06, CBOSA oraz A. Wiktorowska, [w:] M. Wierzbowski (red.), *Postępowanie administracyjne - ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi*, Warszawa 2007, s. 398, B. Banaszak, *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2012, - wersja elektroniczna - Legalis).

Ponadto odnośnie zakresu i trybu stosowania prawa przez wojewódzkie sądy administracyjne, w aspekcie charakteru tego postępowania, Naczelny Sąd Administracyjny zajął stanowisko, że „jego celem jest kontrola legalności rozstrzygnięć wydanych przez organy administracyjne, co oznacza, że ten sąd nie stosuje wprost przepisów materialnego prawa administracyjnego ani procedury administracyjnej. Z tego względu Sąd pierwszej instancji nie może naruszyć tych przepisów, bo ich nie stosuje, natomiast może je naruszyć pośrednio przez wydanie wyroku, który pomimo naruszenia przez organy przepisów tych naruszeń nie zauważa” (*vide*: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego 2 października 2014, II FSK 2300/12, CBOSA).

III.3. Zauważyć również trzeba, że przepis art. 184 Konstytucji RP powierza Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu *primo*; sprawowanie wymiaru sprawiedliwości, *secundo*; kontrolę działalności administracji publicznej, *tertio*; badanie zgodności z ustawami uchwał organów samorządu terytorialnego, *quarto*; aktów normatywnych terenowych organów administracji rządowej, *quinto*; rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między organami samorządu terytorialnego a organami administracji rządowej. W ten sposób określone zadania Naczelnego Sądu Administracyjnego, stanowią przejaw realizacji sygnalizowanej już wcześniej zasady trójpodziału władzy, gdyż w tym modelu Naczelny Sąd Administracyjny może skutecznie powściągać i równoważyć działalność władzy wykonawczej.

Warto wspomnieć, że zasadniczo licząc do roku 2004, Naczelny Sąd Administracyjny był jedynym sądem przeznaczonym do rozpatrywania spraw administracyjnych i działał on w ramach zasady jednoinstancyjności. Dopiero od dnia 1 stycznia 2004 r. organami pierwszej instancji stały się wojewódzkie sądy administracyjne, a Naczelny Sąd Administracyjny stał się sądem drugiej instancji. Sądy te działają na podstawie ustawy - Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Ustawowo to właśnie Naczelny Sąd Administracyjny sprawuje sądową kontrolę legalności decyzji administracyjnych, która polega na tym, że organ sądowy znajdujący się poza aparatem administracyjnym, działając w sposób niezawisły, rozstrzyga spory między obywatelem a organem administracji, który podjął decyzję, nakładając nań tą drogą określony obowiązek bądź odmawiając mu konkretnego uprawnienia.

III.4. Obowiązujące obecnie przepisy prawne przewidują generalną zasadę skargi sądowej. Klauzula generalna obejmuje wszystkie decyzje administracyjne z nielicznymi wyjątkami. W świetle powyższego zaskarżana może być do sądu administracyjnego każda decyzja administracyjna pod zarzutem jej niezgodności z prawem, o ile nie została wyłączona na mocy ustawy. Skargę na decyzję administracyjną wnosi się do sądu po wyczerpaniu toku instancji w postępowaniu administracyjnym. Kontrola decyzji administracyjnych przez sąd administracyjny dotyczy tylko jej legalności, czyli zgodności z prawem, a nie kwestii celowości lub słuszności. Postępowanie to ma charakter kasacyjny i sąd może zaskarżoną decyzję uchylić w całości lub w części.

Powyższe zastrzeżenia uzasadniają wątpliwości, co do zgodności z przepisami Konstytucji RP, nowego brzmienia przepisu art. 188 PPSA, wprowadzonego przepisem art. 1 pkt 55 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, głównie z przepisem art. 184 Konstytucji RP. Przepis art. 188 PPSA w nowym brzmieniu miałby stanowić, że *„Naczelny Sąd Administracyjny w razie uwzględnienia skargi kasacyjnej, uchylając zaskarżone orzeczenie, rozpoznaje skargę, jeżeli uzna, że istota sprawy jest dostatecznie wyjaśniona.”*

Warto dodatkowo jeszcze zauważyć, że jest raczej pewnym, że przepis art. 188 PPSA, w kontekście również proponowanej w art. 1 pkt 56 ustawy nowelizującej zmiany przepisu art. 193 PPSA zgodnie z którym do postępowania przed NSA, w razie braku szczególnych przepisów postępowania, miałyby mieć zastosowanie przepisy o postępowaniu przed wojewódzkimi sądami administracyjnymi, daje możliwość także NSA formułowania treści rozstrzygnięć aktów administracyjnych, ograniczając rolę organów administracji do formalnego ich przeniesienia na poziom rozstrzygnięć administracyjnych, jak też podejmowanie bezpośrednio rozstrzygnięć na podstawie przepisów procesowych o umorzeniu postępowania administracyjnego, stanowić będzie naruszenie wspomnianej wyżej zasady podziału i równowagi władz oraz wyznaczonego przepisami Konstytucji zakresu sądowej kontroli legalności działalności administracji publicznej

III.5. Z powyżej przedstawionych względów należy wskazać, iż podniesiony zarzut niezgodności art. 188 PPSA w brzmieniu nadanym przez art. 1 pkt 55 ustawy z dnia 9 kwietnia 2015r., o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z przepisem art. 184 Konstytucji RP, zdaje się być zasadny.

Przedstawiając powyższe, niniejszy wniosek należy uznać za uzasadniony.

Załączniki:

1. Lista podpisów posłów popierających wniosek
2. 6 odpisów wniosku